

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

V tvojem taboru, mladina!

Malokdo zamore razsoditi, koliko zgodovine je doživel naš slovenski narod v minulih desetletjih. Svetovna vojna ni šla brez sledu mimo njegove zemlje, tisoči očetje in sinovi so krvaveli na vojnih poljanah, pomanjkanje in beda sta našli vstop v sleherni naš dom, vrhu vsega se jima je tudi pri nas pridružila moralna stiska. Komaj leto po razsulu in spet je zavihrala vojna vihra in tokrat celo po naših dolinah. Sledilo je glasovanje, za njim pa petnajstletje nad, upov in tolikih razočaranj. Le kdor bi od blizu mogel preceniti napor, ki ga je nosil naš slovenski človek v minulih desetletjih do danes, bi zamogel vsaj zaslutiti, kolika je mladost in odpornost ljudstva slovenske besede na koroških tleh. Če kod, pri nas ni beseda o žilavosti slovenske duše in kmečke odpornosti nikaka puhla fraza!

V zadnjih letih opazamo med nami oni trenutek narodnega življenja, ko prehaja breme usode s starih hrbtov na mlade. To vidimo in sledimo v naši prosveti, v združništvu in še v naši narodni politiki. Lepo in prav je, da prevzema mladina kos bremena raz ramen svojih očetov in učiteljev in začne kovati našo narodno bodočnost z istim navdušenjem, ki je polnilo njene očete in prednike. Nehvaležna bi bila, če bi naša doraščajoča mladina hotela v očigled tolikim naporom in trudu svojih prednikov ostajati nedelavna, brezposelna. To bi bilo zanjo hkrati usodno, ker bi igrala svoje poslanstvo, ki naj ga vrši v svojem življenju in v življenju svojega naroda.

Naš list je dal že opetovano izraza mladostnemu našemu hotenju. Naša prosveta, revna morda na sredstvih, je leta sem skušala izravnati mlade težnje in jih usmerjati v pota s pravim ciljem. Vendar je dobro in prav, če še v uvodniku našega glasila enkrat zberemo in poudarimo misli, raztrešene v tisoče govorov, zapisane v sto člankih prosvetnega koticčka, prinesene v tolikih neposrednih nasvetih. Stare so te misli in vendar v novih oblikah časa vedno spet nove. Kaj in kako je hotenje naše slovenske mladine?

Mladina in Bog! — Tod je težišče mladih src drugod po svetu, tod je tudi najgloblje ravnovesje slovenske-koroške mladine. Čista in sveta, modra in delavna hoče biti in zato vedno spet ukoreninja svoje mladostno hotenje v zemljo večnih sil in energij. Evharistija, sv. daritev, nedelja, stanovski dnevi, to so in ostanejo bistvene točke mladinskega programa. Dovolj strašno je že na svetu sojeno polovičarstvo v veri, dovolj je že med ljudstvi in tudi med našim ljudstvom škode po breznačelnosti in brezidejnosti. Kar je bila našim najboljšim prednikom do danes najsvetejša dediščina, to mora ostati in bo ostala nedotakljiva svetinja doraščajočega rodu in bodočih rodov na slovenski-koroški zemlji. Narod takega položaja, kot je naš, se zamore držati in uspevati le ukoreninjen v vekovito, božjo zemljo. Ne svetohlinstva, nobene čustvene vernosti, le odločnega katoliškega prepričanja in iz tega prepričanja sledočih katoliških dejanj ljubezni in pravice, to je in ostane mlada slovenska vernost.

Mala antanta in rimski blok.

Zadnji čas je opažati na delu sile, ki stremijo za zblizanjem obeh meddržavnih taborov v srednji Evropi. Želja zblizanja sicer nikakor ni nova, vendar zadobiva v teh mesecih resnejši značaj nego kedaj prej. Tudi ni neizvedljiva, ker se je težišče mednarodnega spora s špansko meščansko vojno premaknilo na evropski jugozahod in zahod. Ne smejo se seve prezreti tudi velike, še obstoječe ovire, ki so na poti do zblizanja držav srednje Evrope.

Rumunski kralj Karol je bival koncem oktobra v Pragi, ki ga je sprejela na uprav kraljevski način. Kralj je imel razgovore z vodilnimi češkimi državniki. O uspehu razgovorov pravi uradno poročilo, da obstoja med državami Male zveze pristrčen sporazum. Mala antanta pa je hkrati tudi pripravljena za sporazum z državami rimskega bloka in z Nemčijo. Predpogoj tega sporazuma je, da se države ne vmešavajo v notranje zadeve svojih sosed ter se ne udeležijo ideološke (miselne) borbe.

Preokret v Italiji. Italijansko časopisje je očitno na višji namig začelo v zadnjem času pisati o potrebi zblizanja rimskega bloka z Malo zvezo in posebej Italije z Jugoslavijo. Tržaški „Piccolo“, ki je sicer ostro protijugoslovansko usmerjen časopis, je priobčil nedavno obširen članek o zblizanju Italije z Jugoslavijo in razpravo zaključil s pozivom: Jadran danes ni več morje, ki loči, marveč, ki veže! — Tudi drugi

italijanski listi zagovarjajo bolj pristrčno sodelovanje z jugoslovansko sosedo. Govori se celo, da namerava Musolini sklicati v Rim posebno srednje-evropsko konferenco, za katero naj bi dal pobudo predstoječi dunajski sestanek držav rimskega bloka.

Jugoslavija — steber Balkanske zveze. Medtem je jugoslovanski min. predsednik in zunanji minister Stojadinovič posetil predsednika turške republike Kemal Atatürka. Imel je obsežne razgovore tudi z ostalimi turškimi državniki. Povod njegov bivanja v turškem glavnem mestu Ankari — predsednik je prisostvoval svečanostim turškega narodnega praznika — je prišlo do izraza veliko prijateljstvo Turčije z Jugoslavijo in še želja Turčije, da vztrajno sodeluje v Balkanski zvezi za mir in napredek evropskega jugovzhoda.

Navedena dejstva so dalekosežnega pomena in jih podčrtava vstajajoče italijansko-nemško prijateljstvo, katero je bivanje zunanjega ital. ministra grofa Ciano v Berlinu še utrdilo. Pričakovati je, da bosta Nemčija in Italija odslej sporazumno reševali srednjeevropsko vprašanje. Ostane še odprto vprašanje, kaj bodo k novemu razvoju v srednji Evropi dejale druge evropske države. In še, če prihaja z njim nova doba tudi za narodne manjšine tega evropskega predela, da bodo končno postale most in ne kamen spotike med državami.

Mladina in svet. — Tem važnejši je načelni poudarek, ko drvi širni svet v neizogibno propast. Na naši koroški zemlji morajo ostati vsa reševanja iz sodobnih nepravil po komunističnem ali fašističnem vzorcu odveč in odvišna. Naš rod je na svojem telesu že preveč doživel zlo nasilja in krivice. Mladina bo znala iz svoje verske usidranosti krotiti in uravnati svojo mladostno revolucionarno nprav. Njen odnos do sveta in svetovnih prilik zamore biti samo tak, da stremi zase in za druge za ozdravljenjem bolne človeške duše, ki danes hlepi za rešitvijo, a v svoji slepoti sega po novih nasiljih in krivicah. Ne kljukasti križ in ne butara s sekirico, še manj srp s skladivom, le križ ljubezni je simbol mladega slovenskega hotenja na koroški zemlji.

Mladina in država. — Nedvomno je bila mladostna slovenska poteza, ko je naš rod s početkom nove države zaveroval v njeno pravičnost. Mladina sama se je v veliki meri stavila na razpolago za vršitev novonastalih dolžnosti, a mora ob zasmehu z leve in desne danes doživljati, da ni še sluha in duha o kaki kulturni zaščiti narodne manjšine. In vendar je kulturno-vzgojna naloga države potom šolstva važnejša od vseh drugih njenih nalog. Če drvi mladina drugih manjšinskih ljudstev zbog neznanega deleža, ki ga nudijo države drugorodnim ljudstvom za njihovo zvestobo, v komunistične ali iredentistične vrste, tega naša mladina ne bo storila. Še naprej bo vršila svojo dolžnost napram državi. Seve ne bo mogla državi doprinesti tudi ljubezni in spoštovanja, dokler si ga država sama ne bo znala priboriti s spoštovanjem njene narodnosti. Če pa bi

mladino kedaj javne prilike stavile pred odločitev, ali za državo ali za kulturne svoboščine svojega naroda, bi zamogla slediti pač samo glasu svoje vesti. In ta vest ji pravi, da bi narod, izkoreninjen iz zemlje svoje kulture, le nedostatno in pomanjkljivo zamogel koristiti državi, kvečjemu ji iz usiljene narodne neznačajnosti škodovati.

Mladina do sebe — Njen pogled v svet je raven, brezkompromisen, odločen. Enak je in mora biti njen pogled vase. Neizprosna mora biti mladina v pogledu nesebičnosti. Svet in njega ljudstva bolehajo, ker iščejo sebe in svoje trenutno dobro, v slehernem poedincu ždi želo sebičnosti, želje po lastnem udobju in ugodju, po lastni časti in slavi. Ko pa najde mladina pravi odnos do sebe in zaveruje v nezmagljivost in čudovito silnost neosebnega mišljenja in hotenja, se ji na mah odpre pot do njenega Stvarnika, zazna za pravilno smer v vrvežu svetovnih dogajanj, se dobro udruži v telo svoje države in zamore zazreti vso bolečino, iz katere ječi njen rod in kliče po pomoči.

Iskreno verna, s krščanskim pogledom na družabne svetovne prilike oborožena, ne izdajalka svoje države in še manj svojega naroda — to je v par okornih besedah hotenje slovenske-koroške mladine. To je hotenje mladine, ki jo je urilo in vežbalo dosedanje prosvetno delo in ki ga bo tudi v bodoče utrjevala in globila. To je njen življenjski in delovni načrt tudi tam, koder že prevzema vodstvo narodnega življenja. To je pečat, ki ga hoče utisniti svoji dobi na svoji zemlji za bodoča stoletja.

Okoli Italije in Nemčije se vrtil evropska politika, tako je povdaril Mussolini na velikem nedeljskem govoru v Milanu, kjer je pred 250.000 ljudmi razvil zunanje-politični položaj Italije. „Vez med Italijo in Nemčijo ni stena, ki loči in deli Evropo, marveč je os, ob kateri lahko delujejo vse za mir navdušene evropske države. Glede italijanskih odnosov do sosed je posebej povdaril, da postajajo odnosi z Jugoslavijo vedno pristržnejši. Sam je za mir, je končno dejal, vendar za oborožen mir.“

Göring zahteva kolonije. Pruski min. predsednik Göring je imel nedavno oster govor, v katerem je med drugim naglasil nemško potrebo po surovinah in kolonijah. Dejal je, če bi imeli Nemci samo drobec angleških kolonij, ki pokrivajo tretjino sveta, bi bili zadovoljni in bi svoje potrebe krili. Z zlato surovin ne moremo kupiti, ker so nam zlato drugi pokradli. Ozadje je temno, je nadaljeval, Nemci imamo vtis, da nas hoče svet pod vodstvom Anglije pritisniti h tlam. A Nemčija si bo pomagala z gospodarsko štiriletko, a svoje težnje po kolonijah ne bo preklicala nikdar.

Na Dunaju se bodo 11. in 12. novembra sestali zunanji ministri držav rimskega bloka. Izprva je bil sestanek nameravan v Rimu, sedaj pa so izbrali zanj Dunaj. Konferenci pripisujejo velik pomen, ker bodo našli njeni sklepi tudi pritrdilo Nemčije. Izgleda, da je ital. poset v Nemčiji razčistil nekatero nemško predsodke. Pričakujejo, da bo slično, ko v Pragi na sestanku rumunskega kralja Karola s predsednikom dr. Benešem, tudi na Dunaju povdarjena želja zblizanja držav rimskega bloka z Malo zvezo.

Francija se boji osamelosti. Novi razvoj je vzbudil pozornost Francije. S potrjenim prijateljstvom Nemčije in Francije so se v Franciji sicer že sprijaznili, bojijo se pa, da to prijateljstvo ne bi bilo naperjeno proti njim. V ljudstvu pa vstaja bojazen, da ne bi ostala končno Francija, ki je na tem, da izgubi prijateljstvo z Jugoslavijo, Rumunijo in Belgijo, osamljena. Ta zunanje-politični razvoj pripisujejo vladi in njeni pogodbi s sovjetsko Rusijo. Blumova vlada ima zato velike notranje težkoče.

Srečna Anglija! Spet stoji po svojem starem receptu izven evropskih taborov in sporov. Moskva in Berlin se potegujeta za angleško prijateljstvo. Že leto dni se Litvinov trudi, da bi pridobil Angleže na svojo stran, Nemčija pa je poslala v London svojega najboljšega diplomata Ribbentropa kot veleposlanika, da pridobi Angleže na nemško stran. Pozornost je vzbudila novica, da poseti angleško prestolico poljski zunanji minister Beck. Poljakom so Angleži naklonjeni, ker Poljska ne ogroža njihovih interesov v vzhod-

nem morju, kot to dela Nemčija, in ne njihove posestva v Aziji, kot to skušajo Rusi. Očividno gre Poljska za tem, da si po angleškem vzorcu ohrani v evropskem sporu strogo nevtralnost.

V Španiji še ni odločitve. Obrambo prestolice vodi sovjetski vojni ataše general Gorew. Boji se vršijo v neposredni okolici Madrida, vendar še ni padla odločitev. Za slučaj, da pade Madrid, priznajo Portugalska, Nemčija in Italija vlado generala Franca. Vendar se bo meščanska vojna vršila tudi še po padcu in sicer v Kataloniji, kjer je sedaj sedež socialistične španske vlade.

Potek kmečkih volitev v Avstriji je prinesel dober rezultat. Skupno se je udeležilo volitev 81,6% kmetov in delojemalcev. Na prvem mestu je v pogledu udeležbe Gradiščanska, sledijo Dunaj, Gornja Avstrija, Salzburgska, Štajerska, Tirolska in Nižja Avstrija. Najbolj pičila je bila udeležba na Koroškem, kjer znaša po uradnih podatkih 75,5 odstotkov. Kancler in zvezni kmečki vodja sta na volilce naslovila toplo zahvalo ter naglasila, da je s tem položen glavni fundament stanovske države.

Po volitvah.

Pregled rezultatov oktoberskih volitev v koroško kmečko zvezo daje pestro sliko o razpoloženju med našim ljudstvom. So občine, kjer prevladujeta treznost in razsodnost med gospodarji in med kmetijskimi delavci. Tam so volitve vsled predhodnega kompromisa in sledečih podpisov sploh odpadle, oziroma so se vršile brez posebnih ostrin. So spet druge občine, kjer je med narodno-nezavednimi kmeti obveljala parola nemško-nacionalne bojne organizacije, da Slovenci tudi kljub sklenjenemu kompromisu glede kandidatur ne smejo dobiti primerne zastopstva v kmečki stanovski organizaciji. Volilni boj v teh občinah je bil bolj ali manj ostrega značaja. Posebno oster je bil, koder so nezavedni kmetje kljub posebni obljubi, da bodo držali sklenjeni dogovor, na več ali manj rafiniran način črtali imena slovenskih kandidatov na glasovnicah. V občinah z dvema oz. štirimi kandidatomski listami so imele volitve povdajeno narodno-politično noto, ki je naši slovenski kmetje niso nikjer pretiravali.

Zadržanje naših kmetov in delavcev v vseh občinah je hvalevredno. Pred volitvami, ob volitvah in tudi po volitvah so dobro čuvali stanovsko kmečko vzajemnost. Reči smemo s ponosom: Vse povesod je bila med našim slovenskim ljudstvom pripravljena za pravičen sporazum in za miren volilni potek izredna! Naše ljudstvo je do-

kazalo, da mu ni mar za nacionalno nestrpnost in sovraštvo, marveč se pusti voditi samo od treznosti in razsodnosti. Ta narodna disciplina je bila ponekod naravnost vzorna. Pa tudi v čast mnogim kmetom iz nezavednih vrst moramo zapisati, da so bili ponajveč nepomirljivi le poedinici, ki svojega gnjeva do vsega slovenskega tudi ob tej priliki niso mogli prikriti. Menimo, da so le-ti z onimi vred, ki so jim dali nalog za postopanje proti sporazumu v kmečkih vrstah, storili le slabo uslugo stanovski misli, stanovski organizaciji in stanovski državi. S poživljanjem nekdanje strankarsko-politične miselnosti so zanesli v kmečke vrste s svojim delom le novo sovraštvo in novo nestrpnost.

Ne motimo se ob trditvi, da bo ob nadaljnem razvoju stopilo v kmečki stanovski organizaciji pri nas prej ali slej gospodarsko vprašanje v ospredje. Stanovska država pomeni neke vrste samoupravo stanov, povdarja zvez. kancler. To se pravi, da bodo morali stanovi iskati in preudariti pot, ki jo naj gre potem država, da jih reši iz sedanjega položaja. Torej bo tudi za kmetijski stan vstala naloga, da podrobno prouči pravi način, kako pride iz teže svoje gospodarske stiske. Gospodarski položaj kmečkega stanu pri Zili, v Rožu in Podjuni ter v ostalih krajih slovenske besede je tak, da bo za njegovo izboljšanje potrebna vsestranska solidarnost, če naj kmetje vzdržijo na svojih posestvih. Ta nujnost, ki se ji ne bo mogel ogniti nihče, kdor še nekaj da na svojo kmečko čast, bo prinesla, da bodo strankarsko-politični vidiki izgubili docela svoj smisel. Zadržanje slovenskih kmetov in delavcev ob oktoberskih volitvah je v tej zvezi dvakratno hvalevredno, ker so s svojo korektnostjo dokazali, da se že danes polno zavajajo važnosti predstoječe naloge.

V kaki zvezi je kmečko-stanovsko vprašanje z narodnim, se h koncu še vprašajmo. „Kmetje ne morejo viseti v zraku,“ tako je naglasil posl. g. Mikl v pozivu pred volitvami. Vsak stan mora nujno biti ud enega naroda. Pristna stanovska zavest je nujno povezana z narodno zavestjo. **Kmet, ki je resnično stanovsko-zaveden, mora biti nujno tudi narodno-zaveden.** Zato je pričakovati, da bo s poglobitvijo stanovske kmečke organizacije v deželi končno storjen konec narodni zrvanosti in razcepljenosti v naših dolinah. Vzroki cepitve so v prvi vrsti strankarsko-politični. Mnogi kmetje so nekoč menili, da bodo našli več razumevanja za svoje težnje v takozvanih razrednih strankah Landbunda ali

PODLISTEK

Benjamin Disraeli:

Vstaja Škenderbegova.

(4. nadaljevanje.)

V majhni sprednji sobi ga je ustavil častnik, ki ga je vprašal po njegovem namenu; Škenderbeg ponovi svojo željo, da bi brez izgubljanja časa rad videl ogrskega poveljnika zaradi zelo važnih zadev. Častnik se je preiščal, nato pa je poklical nekoliko vojakov, pustil Škenderbega v njihovem varstvu, stopil za zaveso in odšel. Škenderbeg je slišal glasove, vendar ni mogel razločevati posameznih besedi. Častnik se je kmalu povrnil, ukazal vojakom razorožiti in preiskati Škenderbega in velel grškemu knezu, da mu sledi.

Vstopila sta v nizko, precej veliko sobo. Stene so bile pokrite s kožami. Po sobi je korakal mož srednje starosti in veličastne zunanosti, zavrt v plašč iz fine kožuhovine; bil je dolgih, rujavkastih las in s čepico iz rdečega žameta in hermelinovine na glavi, ter je narekoval navodila osebi, ki je klečala na tleh in pisala pri svitli luči bronaste svetilke. Njena svetloba se je razlivala po obrazu pisca. Škenderbeg je zagledal krasno žensko.

Ko je Škenderbeg vstopil, se je ozrla kvišku. Njene velike temne oči so se vprle vanj. Njeni črni lasje so se valili v mnogobrojnih kodrih po ramah in na vsaki strani obraza, in so bili prepletani z vrvičami, na katerih so bili nanizani veliki biseri. Široka čepica iz bele lisičine je pokrivala njeno še bolj belo čelo. Njen obraz je bil droban, toda izrazit, in nežna rdečica je zalivala njena lepa lica. Ko je Škenderbeg vstopil, se je ozrla kvišku bolj radovedna nego v zadregi.

Hunijad se ustavi in pozorno motri svojega obiskovalca. „Odkod prihajaš?“ vpraša ogrski poveljnik.

„Iz turškega tabora,“ se je oglasil odgovor.

„Kot odposlanec ali begunec?“

„Niti eno niti drugo.“

„Kaj pa potem?“

„Kot izpreobrnjenec.“

„Tvoje ime?“

„Gospod Hunijad,“ je rekel Škenderbeg, „ono je samo za tvoja ušesa. Neoborožen sem in tudi ako bi bilo drugače, bi se prvi vitez kristjanov le malo bal. Po rodu in dostojanstvu sem enak tebi, in ako ne po slavi, mislim, da vsaj po časti. Moj čas je zelo dragocen. Ostati moram tukaj komaj toliko časa, da se moj konj oddahne. Odpusti svojega služabnika.“

Hunijad je tako ostro pogledal svojega obiskovalca, da bi pripravil v zadrego vsakega drugega človeka; Škenderbeg pa je mirno in brez strahu prenesel njegov pogled. „Pojdi, Stanislav,“ je rekel vojvoda svojemu častniku. „Ta gospica, gospod,“ je nadaljeval poveljnik, „je moja hči, pred katero nimam nobenih skrivnosti.“

Ko je častnik odšel, se je Škenderbeg globoko priklonil.

„Sedaj pa,“ je rekel Hunijad, „k stvari. Kaj hočeš?“

„Jaz sem grški knez in prisiljen zaveznik moslemov. Z eno besedo, moj namen je dogovoriti se o načrtu, po katerem bi ti dosegel zmago, jaz pa svobodo.“

„S kom imam tedaj čast govoriti?“ vpraša Hunijad.

„Moje ime, veliki Hunijad, ti morebiti ni popolnoma neznano: pravijo mi Škenderbeg.“

„Kaj, desna roka Amuratova, premagalec Karmanije, cvet turških vitezov? Ali imam v resnici tega vojaka pred seboj, ki mu ga ni enakega?“ vzklikne Hunijad, poda svojemu gostu roko, od-

paše svoj meč in ga poda knezu. „Iduna,“ je nadaljeval Hunijad svoji hčeri, „sedaj vidiš Škenderbega.“

„Veliko je moje veselje,“ je odgovorila Iduna, „ako prav razumem, smemo prištevati kneza Škendra med boritelje za križ.“

Škenderbeg je vzel svoj zlati križec in ga poljubil pred njo.

„Ta križ je bil moj tovariš in tolažnik dolgo vrsto let, gospica,“ je rekel Škenderbeg. „Moja žalostna zgodovina ti je morda znana, Hunijad. Moj dozdevni gospodar ni do sedaj zahteval od mene, da bi vzdignil svoj meč proti svojim krščanskim bratom. Sedaj pa to zahteva in to me je napotilo, da sem nastopil pot, ki sem jo že dolgo preiščeval. Karambeg, kateremu je znana tvoja zadrega, te napade v onem trenutku, ko se začneš umikati. Jaz bom poveljeval njegovo levo krilo. Kljub njegovim premoči in boljši poziciji se postavi v bojni red in pogumno počakaj njegovega napada. V primernem trenutku odpeljem jaz svoje čete in pohitim s svojimi Epirci v svojo domovino in takoj razvijem zastavo neodvisnosti. Drzen korak je to, toda s pogumnimi je sreča. Pomagati moramo drug drugemu. Zaman je, ako sam začnem boj, ki zahteva v najugodnejših okoliščinah največjega poguma, previdnosti in vztrajnosti. Ako pa dasta ti in kralj Ladislav obravila Amuratovim vojskam v Bulgariji, nisem brez upanja na konečni uspeh, posebno ker me navdušujejo in vzpodbujajo največje koristi človeštva in se borim v istem času za svojega Boga, za svojo domovino in za svojo zakonito krono.“

„Hrabri knez, jaz te zagotavljam svoje zvestobe,“ je rekel Hunijad, stopil naprej in ga prijel za roko, „in dokler bosta živela Hunijad in Škenderbeg, ne bosta odnehala, dokler nista dosegla svojega velikega in svetega namena.“

socialdemokracije. Žalostni konec političnih razrednih strank jih je o boljšem poučil. Vplivi stare dobe so danes vsekakor v mnogih krajih še živi in so močno učinkovali na potek in izid zadnjih volitev. S časom pa se bomo kmetje odvadili šteti glasove po nekdanji strankarski pripadnosti. Pride še v dogledni dobi čas, ko bo samo po sebi umevno, da so kmetje, ki govorijo, molijo, pojejo in vzgajajo v slovenski govorici, slovenski kmetje. Za to jamčijo oni volilci tokratnih volitev, ki so odklanjali nacionalno hujskarijo in se izjavljali za pametne in pravične sporazume. Da je bilo teh 24. oktobra največ v naših krajih, je morda tokratno najbolj razveseljivo dejstvo. Ti volilci so nakazali bodoči razvoj v narodnem pogledu.

A. G.

Novi deželni glavar.

Kancler je imenoval za novega dež. glavarja Koroške vodjo domovinske fronte in dosedanjega glavarjevega namestnika dr. **Arnolda Sucherja**.

Novi dež. glavar nam Slovencem ni nikakor nepoznana oseba. Že opetovano je nastopal v naših krajih kot govornik dom. fronte in si s svojim tudi nam Slovencem pravičnim stališčem pridobil splošno zaupanje ljudstva.

Novega dež. glavarja čakajo težke naloge. Ne najzadnja med njimi je **potreba ureditve in dokončne rešitve slovenskega vprašanja v deželi**. Za to velevažno delo mu bodo stavili Slovenci vse svoje sile na razpolago. V tem smislu veljaj novemu dež. glavarju naš pozdrav!

DOMAČE NOVICE

Ne pozabi svojega prijatelja! Tvoj list Ti mora biti Tvoj prijatelj. S tem, da varuje in čuva interese vse narodne slovenske družine, čuva tudi Tvoje interese. Sam si ob še taki veljavni neznanosti in nepoznanju, v narodni družini pa je celo najneznatnejši ud velike važnosti. Skladnost osebnih in narodnih interesov je dika vzornega moža, prave žene. V močnem, zavednem narodu si močan in samozavesten, v narodu-slabiču še sam slabič. Vidni izraz narodne družine, njene notranje in zunanje veljave je njeno tedensko glasilo. Toliko si resnično naroden, kolikor spoštuješ svoj list, da ga naročuješ, redno plačuješ in ga širiš med druge. Kdor pa zanemari svoj list, zanemari narod in s tem škoduje najbolj sebi.

Dež. zbor je zasedal. Na četrtkovem zasedanju dež. zbora, je povzel kot prvi besedo dež. glavar in se zahvalil za sodelovanje pri upravi dežele. Posebej je opozoril na delavsko vprašanje, ki nujno tudi v deželi čaka rešitve. V imenu dežele je govoril besede zahvale prez. Ritscher in mu voščil obilo uspeha na novem mestu. — Na dnevnem redu je bil nato predlog posl. K. Mikla glede dravskega mostu pri Podravljah; predlog je bil predan finančnemu odboru. Predložen je bil zakonski osnutek, ki predvideva novi sestav tujsko-prometne komisije. V daljši debati je dež. zbor razpravljal o škodi po poplavah, za katere poplave je dežela izdala v tekočem letu 500.000 S in bo morala tudi v novem letu prispevati. Poslanci so nadalje opozarjali na porast brezposelnosti v deželi. Število brezposelnih je bilo v letošnjem avgustu za polovico višji od lani. — V zaupni seji je dež. zbor na željo zveznega kanclerja izdelal trojni predlog za imenovanje novega dež. glavarja.

Libuče. (Zahvala.) Podpisani občinski kmetijski vodja se tem potom zahvaljujem vsem kmetom, družinskim članom in delavcem, ki so pri volitvah dne 25. X. 1936 v libuški občini storili svojo volilno dolžnost. Pokazali so, da kmet ni najzadnji in se zaveda, da je v skupnosti moč. Zaveda se, da bo le v skupnem vstrajnem delu mogoče izboljšati njegov položaj, ki mu kot stanu, ki je temelj države in hrbtnica naroda, po vsej pravici gre. Hvala tistim, ki se niso izneverili vzorom svojih prednikov, in so volili može, zveste svoji krvi. Tem naj veljajo besede kanclerjeve, želja in ukaz: Gojite slovensko narodno zavest, vlada vas bo v vašem stremljenju podpirala! Odpadniki še nikdar niso koristili nobenemu narodu. Janez Kolenik.

Veriga snežnih vrhov

tako se vidi svet od planinske kočje planšaričnice Burgele.

„Da, lepo je že tukaj zdoraj“, je izjavila planšarica ponosno. „Seveda velikih zahtev se ne sme staviti. Edino, česar si privoščim, je dobra skodelica kave. Jaz vzamem Kathreiner in naše dobro planinsko mleko; to tekne.“

Da, to res dobro tekne. Zato se pije dandanes na najvišji planini, v najoddaljenejši dolini, povsod

Kathreiner-ja

priljubljena Kneippova slad. kava

Gozdanje. (Prva zmaga naših mož pri nedeljski volitvi v občinsko kmetjsko zastopstvo.) Od 98 volilnih upravičencev je volilo 63. Od teh se je izreklo in dalo zaupanje našim možem 58 volilcev. Vsa čast trdni značajnosti in discipliniranosti naših ljudi zlasti še žen, ki se v kljub hudemu pritisku, lažem in obrekovanju niso dali zmotiti in ukloniti. Pričakujemo od naših mož, ki so dobili tako lepo zaupnico, da bodo krepko in odločno zastopali interese našega tako poštenega, a revnega gorskega kmetjskega ljudstva.

Bilčovs. (Volitve.) Molčali smo o naših predpripravah za volitve 25. okt. t. l. Izgledalo je, da pri nas ne bo nič pomembnega. Po mnenju vodje dom. fronte bi imeli biti naši zavedni možje nezanesljivi za vodstvo kmečke zveze v naši občini. Volitve v kmečko zbornico leta 1932 so pokazale razmerje 5 zavednih in 1 nezaveden. Ko so bili nato izvoljeni kmečki odbori razpuščeni, je občinski vodja fronte naše pri imenovanju v začasni odbor izpustil. Tudi predlog za kandidatno listo tokratnih volitev je bil na željo g. nadučitelja Ederja tak, da bi bili naši možje v manjšini. Naš protest proti takemu zastopstvanju pa je imel uspeh in sestavljena je bila kandidatna lista, ki je bolj odgovarjala razmeram v občini. To kompromisno listo je podpisalo pred volitvami od 115 volilcev 95, zato so volitve odpadle. Podpisi so dokaz, da imajo predlagani možje zaupanje ogromne večine ljudstva. Drugače je bilo z listo naših delavcev. Pri pogajanjih za kompromis so naši predlagali, naj se sprejmeta v odbor 2 naša delavca, naši neprijatelji pa so reklamirali zase dva. Tako ni prišlo do soglasja in prišlo je do volitev. A nadučitelj je dogovor kršil ter hotel izvesti, da bi se volitev ne vršila ter naj bi delavci s podpisami izvolili njegova 2 pristaša in enega našega. Dobili so na listo od 45 volilnih upravičencev 28 podpisov, a volilna komisija je ugotovila, da podpisi niso bili lastnoročni. Nato so se vršile za delavce volitve, oddanih je bilo 35 glasov in so bili izvoljeni vsi trije naši zastopniki delavcev. Z dejstvom od 25. m. m. smo torej zadovoljni in smo uverjeni, da smo dosegli pravično zastopstvo interesov naših kmetov in delavcev.

Borovlje. Volitve kmečke zveze so končane, pri nas pa jih sploh ni bilo. Ker smo kmetje mnenja, da imamo važnejše stvari za reševati kot strankarstvo, smo se zedinili in postavili skupno listo, ki predstavlja polovico zastopnikov Slovencev in polovico nemško mislečih. 61% volilnih upravičencev se je podpisalo v naprej in tako je volitev in s tem tudi medsebojno beganje izostalo. Izvoljeni so: Zeber Jožef, Male Šimen, Ogris Anton, Kralj Blaž, Lontschar Jožef in Wieser Rudolf. To bi bilo v redu, samo se nam zdi krivično, da imamo kmetje, ki tvorimo vendar pretežno večino davkoplačevalcev, takorekoč samo dva zastopnika v občini. Tu bi želeli malo več upoštevanja!

Sele. (Par zanimivih.) Ker ni moglo priti do soglasja glede volitev, oziroma pobiranja podpisov, so se vršile pri nas volitve v občinski zastop kmečke zveze. Udeležba je bila nadpolovična in sicer 64%. V kmečko zvezo so bili izvoljeni iz-

ključno pametni in prevdarni možje, na čelu jim naš vrli Valentin Oraže, pd. Adamk na Srednjem Kotu, ki je dobil največ glasov. Volitve so se vršile popolnoma mirno, brez vsake razburjenosti in brez vsake agitacije. — Pretekli ponedeljek smo pri Trklu obhajali prav veselo svatovščino pd. Jagovca v Homelišah in pd. Kvadnikove hčerke Anice v Frajbahu. Preko sto svatov se je odzvalo vabilu ženina in neveste in so se vsi prav veselo zabavali na ženitnici. Mlademu paru želimo mnogo srečnih let v novem stanu! — Naši lovci so iznašli novo metodo za lov na divjačino. Lovijo brez vsakega orožja, kar je katastrofalno za vse borovške „pilije“, ki bodo izgubili zaslužek, ako se ta metoda povsod uveljavi. Ptretekli teden so priredili tukajšnji lovci lov na divjačino. Kakor običajno, so bili navzoči tudi gonjači in psi. Ene mu od gonjačev se je posrečilo, da je na ležišču zasačil srnjaka, zagrabil ga je za rogove hoteč ga ujeti živega, toda srnjak je bil še bolj prebrisan in mu je pustil rogove za spomin ter se izmuznil in rešil gotove smrti. — Perčev fant v obirski Šajdi je pred nedavnim časom ustrelil enoletnega srnjaka, ki je imel pet nog, dva mehurja, dvoje čreves, dva želodca, drugače pa je bil normalen. Samo rogovi so bili samo dober cm dolgi in peta noga, ki je bila izraščena v sredi med zadnjima nogama, je bila nekoliko krajša in bele barve. — Za letošnjo zimo se nam obeta mnogo snega, ker ob vsakem slabem vremenu le sneži, dočim bi moralo še v mesecu oktobru deževati. — Naši diletanti menda nameravajo prelepo igro: „Z lastovkami“ ponoviti. Upamo, da nam bodo pravočasno povedali, kdaj mislijo to napraviti.

To in ono iz Rožeka. Dne 18. m. m. smo v Šmartnu praznovali veselo ženitovanje. Anton Šuster, pd. Mariničev, je peljal pred oltar svojo nevesto Jožefo Kravcer, pd. Očejevo v Dolinčičah. Ženin in nevesta sta iz uglednih zavednih družin. Ženinu-pevcu so njegovi tovariši priredili zvečer na ženitovanjski gostiji lepo podoknico in razveseljevali svate z lepim domačim petjem. Do polnoči se je razlegala slovenska pesem in vse je bilo razigrano razpoloženo. Mladi družinici mnogo blagoslova in sreče v novem stanu! — O priliki pregledovanja bikov je bik nevarno poškodoval gostilničarja in posestnika Frica Seidla. Pri vožnji domov grede je podivjal, napadel gospodarja ter mu polomil nekaj reber. — Glavna razprava proti nar. socialistom, ki so imeli v šmarških gozdovih nedovoljena zborovanja, je bila sredi oktobra. Glavni kolovodja je dobil leto dni, ostali 3 do 5 mesecev zapora.

Podravlje. Odkar pri nas ni več mosta čez Dravo, se zgodi le malokaj novega. Celu volitve v kmečko zvezo smo narobe zasukali. Tako komodni smo se naredili, da nam ni bilo treba iti niti pred volilno komisijo, ampak je morala priti komisija k nam, mi pa smo podpisali. In Drava teče spet mirno svojo pot. Morda ne bo več dolgo, če Bog da, pa bodo Podravlje z okolico spet zaživele ter bo radovedno prisluhnila Drava, kako bodo zabijali pilote za novi most čez njo. V dež. zboru je namreč posl. Mikl od Baškega jezera vložil predlog, naj se spet zgradi tako potrebni most čez Dravo pri Podravljah. Potem bo tudi on lahko po bližnjici obiskal svojega tovariša na onem kraju.

Glinje. (Vlom.) Že dalje časa je na delu družba vlomilcev, ki mora dobro poznati naše kraje. Nedavno je bilo vlomljeno v neko gostilno v Ždovljah. Tatovi so odnesli mnogo jestvin. Minuli teden pa so v noči na petek vlomili v prostore slovenske posojilnice pri Cingelcu. Tatovi so s pomočjo vetriha odprli dve ključavnici železne blagajne. Pri tretji pa je vetrih odpovedal. Medtem so se vsled ropota vzbudili domači in nočni tiči so jo jadrno odkurili. Orožništvo poizveduje za vlomilci.

Drobiž. V Babi pri Košuti se je ponesrečil 19-letni Miloš Naglič iz Kranja. Prepeljali so ga v celovško bolnico. — Krojaču Petjaku na Ledu pri Rudi so ukradli kravo, vredno 420 S. — Gorje pri Kotmari vesi so vlomilci že dalje časa ustražovali. Končno so vlomili še v humberški grad. Orožnikom se je posrečilo tri teh čudnih tičev prijeti. — Vlomili so v poštni urad v Šmarjeti v Rožu ter odnesli S 1902,96. Za storilci ni sledu. — V Wolfsbergu so blagoslovili novo infant. kosarno. — Vilo pokojnega dr. M. Juga je kupil tovarniški ravn. inž. Sagoschen. — Mizar Zeppitz iz Žitare vesi je hotel obogateti s pomočjo goljufive križanke. Sodnja mu je za to prisodila 3 mesece zapora. — V Mohličah je umrla užitkarica Marija Hanžur. — Dež. vlada bo tudi letos sprejemala za zaostanke realnega davka drva in bo plačevala 9 S za mehke, 12 S za trda. Prijaviti je tre-

ba občinskemu uradu. — Sodnijska razprava proti ubijalcema pokojnega Miheja Habiha iz Hodiš se je vršila minuli pondeljek. O njenem poteku in končni sodbi poročamo v prihodnji številki. — Roparski napad je izvršil neznanec na župnika Brunnerja v kraju Zweinitz v Krški dolini. Župnika so dobili zjutraj nezavestnega v njegovi sobi. Dan navrh so prijeli pos. sina Maksa Genserja, ki je zločin priznal.

NAŠA PROSVETA

Spet se poje pri nas.

Ni še zamrla pesem pri nas. Pevci iz zgornjega in spodnjega Roža, od gorjanske strani in iz Podjune se oglašajo, da bi nam zapeli pesem ljubezni, domovine in bolečine. Da bi ob njihovem petju obmolnila vsakdanja beseda, da bi klonil hladni razum in se odprlo srce srcu. Morda nam bo po petju in pesmi lažje ob sencah in temi okoli nas, morda je ta vedno spet novi košček naše prosvete znak, da hočemo vsi novo, bolj sveže narodno življenje.

Pesem je toplomer narodne kulture. Srčna kultura je več od splošne prosvete ali razumskega znanstva. Razum je nezanesljiv in lahko odtuji človeka njegovemu božanskemu bistvu ter ga zavede na stranpota, v usodepolne zmote. Plemenita umetnost pa, h kateri spada predvsem petje, človeka izpopolnjuje in bliža cilju, za katerega je namenjen. Zato je srčna kultura pomembnejša od kulture razuma.

Plemenito srce in lepa pesem sta sestri, ki podpirata druga drugo od stopnje do stopnje. Naše slovenske pesmi so lepe in vsi tujci občudujejo naše petje. S tem tudi priznavajo našo srčno kulturo. Tega priznanja smo lahko veseli. Čut hvaležnosti pa nas sili, da spoštujemo vse one, ki to našo kulturo goje in jo z ljubeznijo in žrtvami širijo. Ti najboljši pionirji naše kulture so naši pevci, zato čast in hvala jim!

Podjunčani, 8. novembra v Šmihel! Ta dan nastopijo ob 3. uri pop. pri Šercerju v dvorani pevci iz pevke spodnjepodjunskega okrožnega zbora ter zapojejo vrsto koroških narodnih pesmi. Po svoji vestni vaji obetajo visoko pevsko kvaliteto, ki bo zadovoljila tudi stroge kritike. Vmes nagovor.

Rožani in Gorjanci, vi pa 8. novembra v Sveče! Pri Adamu nastopijo ob pol 3. uri pop. pevci iz Sel in Borovelj, iz Št. Janža, Kotmare vesi in Sveč v skupnem in posameznem zboru. Na sporedu so koroške narodne in umetne pesmi. Vstopnina samo 50 g. — Kdor ne utegne to nedeljo priti v Sveče, naj ne prezre pevske prireditve 15. novembra v Glinjah pri Cingelcu!

GOSPODARSKI VESTNIK

Žita pod snegom.

Toplota je potrebna vsakemu živemu bitju za rast in razvoj. Tudi rastline je rabijo gotovo količino, da se pravilno razvijajo in pravočasno dozori. Potrebo po toploti imajo razna žita različno in na gospodarju je, da zna izbirati rastlinstvo, kateremu bo podnebje nudilo zadosti toplote. Mraz vedno škoduje, tako jesenski, zimski in vigredni. Nekatere rastline so napram mrazu še posebno občutljive. Rastline so namreč sestavljene iz neznatnih stanic ali celic, v katerih notranjosti se nahaja sluzasta tekočina, ki sestoji iz beljakovine, tolšč, vode in rudninskih soli. Če pritisne mraz na rastlino, izstopi voda iz stanic in zmrzne. Stanice začnejo veneti in umrjejo. Vendar je za zmrzovanje potreben hud mraz.

Naša ozimna žita so prilagodena tudi ostrejšemu mrazu in ga večkrat brez škode prenesejo. Škodujejo jim pa nepričakovane vremenske izpremembe, v kolikor so v zvezi s toploto. V mrazu rastline oslabijo in so lažje dostopne raznim rastlinskim škodljivcem. Posebno rada se razpase na oslabeledih rastlinah snežna plesen, ki povzroča večkrat občutno škodo.

Da se škodljivi vplivi zime na mlada žita omejuje, se vnaprej priporoča sejati prvovrstno in težko seme in sicer na suhi zemlji. Vodo iz razorov in mokre zemlje moramo vsikdar odpeljati.

Žita so v zimi izpostavljena tudi zadržitvi in izsušenju. Pod predebelo snežno plastjo se rastline lahko zadržijo. Čim rastlinam primanjka zraka za dihanje, se morajo zadržiti. Posebno neugodno je, če pade sneg na premočeno zemljo in se nato napravi pod njim led, ki neprodušno pokriva zemljo, da zrak ne more do nje. Ozimine v teh slučajih običajno gnijejo. Ako se stvori na površju snega ledena skorja, je edina pomoč, če razbijemo led. To storimo s pomočjo težje brane ali z valjarjem.

Tudi izsušenje rastlin je nevarno. Ako zemlje ne pokriva snežena odeja, izhlapevajo rastline mnogo vode, posebno v februarških in marčevih dneh, če so sončni in vetrovni. Ker koreninice ne morejo dovajati rastlini dovolj vode iz zamrzle zemlje, se začne rastlina sušiti in veneti. Proti tej nevarnosti ni prave pomoči. Na izsušenju trpe posebno rastline na močvirnatih zemlji.

Nevarno je za rastline tudi tedaj, če nenadno pritisne mraz, da zamrzne gornja zemeljska plast. Če se zmrznjena plast ponovno otaja, se privzdigne in izvleče rastline iz prvotne lege. Ako smo ozimino dosti zgodaj sejali, da je pozimi že zadostno močna, je ta škoda manj nevarna. Sicer pa moramo rastline s pomočjo valjarja spet pritistiti k spodnji zemeljski plasti.

Ali naj gnoj podoravamo ali samo raztrosimo v jeseni. Če gnoj v jeseni samo raztrosimo in ga ne podorjemo, gnojimo plevelu. Plevel najde dovolj hranilnih snovi v njem, se razvije ter odvzema poljskim rastlinam hrano, prostor in svetlobo. Raztrošeni gnoj izhlapeva vrhutega med zimo amonijak in prosti dušik, ki je najvažnejša rastlinska hrana. Tako podorjemo od jesenskega gnoja v vigredi samo še preperelo slamo, ki rastlinam le malo koristi. Zato splošno priporočajo, naj se gnoj takoj po deževju enakomerno raztroši in podorje. Črez zimo se bo v zemlji počasi razkrajal in spomladi bodo rastlinam hranilne njegove snovi na razpolago.

Kaj je važno pri letošnjem krmljenju. Mnogi gospodarji imajo letos med krmo mnogo detelje in menijo, da je dobro, če pokladajo deteljo mladi živini in tudi volom. Vendar ni tako krmljenje nikakor vedno gospodarsko. Če krmimo mlado govedo v zimi z deteljo, se bo sicer dobro počutila in tudi v teži napredovala, v sledeči vigredni paši pa bo postala nenadno mršava in suha. Tudi volov naj ne bi v zimi krmili z deteljo, ker bi preobilno pokladanje imelo za posledico obolenje prebavil. Sicer pa je krmljenje volov z deteljo velik luksuz, ki si ga ne more privoščiti noben kmet. Stari voli nimajo potrebe po beljakovinski hrani, te pa je največ v detelji. Deteljno seno je najbolj pripravno za molzne krave in za mlade pitovne vole.

Celovski trg koncem oktobra. Pšenica (100 kg) 38—39, rž 29—30, ječmen 25—28, oves 24—26, ajda 24—26, koruza 26—29 šilingov, grah (1 kg) 0,80—1,00, isto leča, suh fižol 40—60, krompir 12—14, sladko seno 7—8, kisló 5, slama 4, repa 20, zelje 20—30, čajno maslo 4,40, sirovo maslo 3,20, prekajena slanina 3,20—5,20, sirova slanina 2,60—2,80, svinjska mast 2,80—3,00, jajca 17—18, kokoši 2,00—3,00, race 3,00—3,50, drva, trda 4,00 do 5,50, mehka 3,00—4,50 S za kv. meter.

ZANIMIVOSTI

Letošnja zima bo po izjavah vremenoslovcev precej huda. Vreme ima sicer svoje muhe, vendar se da vsaj na splošno kaj povedati o bodoči zimi. Pege na soncu so letos vidnejše, nego v drugih letih, in v tem je po mnenju vremenoslovcev verjetnost, da bo letos in tudi prihodnje leto mnogo padavin, dežja in snega. Mokremu poletju običajno sledi suha jesen in suhi jeseni zima z obilnim snegom in hudim mrazom. Pričakujejo, da bo celo že mesec november snežen in da ostane njegov sneg do vigredi. Pa to so slutnje in najboljše je počakati.

Stalinova preteklost. Stalin je rodom iz Georgije v Sibiriji ter je potomec plemiškega rodu, ki pa je obubožal. Njegov oče je bil čevljar in pravo Stalinovo ime je Jožef Dsugajef. Njegova rojstna vas se kliče Didi Lolo. Ob začetku revolucije je vodil Stalin napade na banke. Sestavil je posebno četo, zvano „Ekse“, in je z njo plnil bančne blagajne. V Tiflisu je njegova tolpa izropala tudi carsko rusko državno banko, pri čemer je izgubilo na ducate ljudi svoje življenje. Stalin pa je

po posrečenem ropu zamogel dati svoji stranki 300.000 rubljev. Bil je torej neke vrste finanjski ruskih komunistov, seve na račun ruskih bančnikov. Njegov veliki vpliv v stranki je torej razumljiv.

Leteči škof. V London je prispel škof dr. Fleming, ki je znan z imenom „leteči škof“. Njegova škofija obsega vso severno Ameriko in je največja škofija na svetu. Meri nič manj nego 2 in četrt milijona kvadratnih milj. Ker so prometne prilike ondi sila preproste, si je moral nadpastir nabaviti letalo, s katerim potuje po severnih krajih. Obiskuje tudi najoddaljenejše postojanke in nedavno je bil na otoku Aklaviku, koder je naj-severnejša naselbina na svetu. Deluje v svoji škofiji že nad 27 let in ljudstvo ga ljubi in spoštuje kot svojega očeta.

Kako se pozdravljajo drugod. Pri nas je običajni pozdrav, da stisneš prijatelju roko ali svojega otroka poljubiš. Pred manj znanim pa se odkriješ. V drugih predelih sveta veljajo drugi pozdravi. Japonci si ob srečanju z znancem sezuje sandale in položi desno roko na stran srca ter pravi: Moje srce pripada vam. Kitajci se drug pred drugim priklanajo in si mrnirajo kopico pozdravov. Prebivalci severnih krajev sveta, Laponci in Kalmiki, se v pozdrav drgnejo z nosovi. V Tibetu si ljudje v pozdrav kažejo jezik in zobe. Maorci na Novi Zelandiji se ob vsakem srečanju z znanci jokajo. Nenavaden pozdrav ima nek afriški rod. Tu si ljudje krepko pljunejo v obraz.

Čudno tekmovanje. Vsa Kanada je razburjena. Milijonar Millar je pred svojo smrtjo določil 155 tisoč funtov za nagrado materi, ki bo imela deset let po njegovi smrti največ otrok. Milijonar je umrl leta 1926 in letos se bo nagrada izročila materi, ki je zmagala v tem čudnem tekmovanju. Največ izgleda ima neka Matthew Kennyjeva, ki je po letu 1926 rodila 12 otrok in bo v kratkem spet rodila. Vendar je izmed njenih otrok samo 7 pri življenju. Zato se poteguje za nagrado še mnogo drugih mater, ki so rodile od tistega časa „samo“ deset otrok. Tekma je razburila vso deželo, ki nestrpno pričakuje, komu bo prisojena ogromna svota.

Golobi so dedovali na Madžarskem. Tam je v kraju Györu umrl bogat meščan, ki so ga že za časa njegovega življenja imenovali očeta golobov. Svoje premoženje je v oporoki zapustil mestu pod pogojem, da mora tudi po njegovi smrti skrbeti za ptice, ki jih je sam imel tako rad. Občina si je dolgo belila glave, kako naj ustreže oporoki. Najprej je najela strežnika, ki bo golobe krmil trikrat na dan. Sedaj namerava zgraditi moderen golobnjak, kakoršnega na svetu še ni bilo. In še ji bo preostala visoka svota, ki jo bo menda namenila zaščiti drugih živali. Napori sorodnikov umrlega meščana za razveljavljenje čudne oporoke so bili zaman.

Časnikarji okoli sveta. Pred meseci je v New Yorku razpisala neka časopisna družba nagrado 150.000 dolarjev za česa časnikarja, ki bo v najkrajšem času dovršil pot okoli sveta. Za nagrado se tekmovali trije časnikarji. Uporabljali so večinom letala, ki obratujejo redno na vseh mogočih progah sveta. Zmagal je neki Higgins, ki je rabil za potovanje okoli sveta z običajnimi prometnimi pripomočki komaj 18 dni, 11 ur in 13 min. Medtem ko se je on že spet nahajal doma, sta njegova tekmeča zaostala na otoku Manili in prispela domov šele po tednu dni. Zmagovalec Higgins se sedaj lahko ponaša, da je našo zemljo izmed vseh ljudi najhitreje preromal.

Reja polžev. V bližini mesta Oedenburg so pričeli graditi pitovnjake za polže. Polži iz teh krajev imajo radi svojega izbornega okusa posebno ceno pri gospodi in jih izvažajo v Pariz, kjer se zaužijejo v boljših restavracijah s oljem in limoninim soku. Na Francoskem in južnem Angleškem obstojajo že dalj časa taki „hlevi“ za rejo polžev, kjer se jih neguje in hrani po določenih pravilih.

Nov rekord v zračni višini. Angleški letalski častnik Swain je v nalašč za polet v stratosfero zgrajenem letalu dosegel višino 15.239 m. S tem je prekosil dosedanji rekord za 387 m. V višini 15.000 metrov se mu je zaščitna šipa pred očmi in vsa obleka pokrila z debelo ledeno skorjo. Orientiral se je samo še po sijaju sončnih žarkov.

Oba sta šla. Miha Zvitovič je ukradel poštarju uro. Sodnik ga vpraša: „Kako ste to storili?“ — Miha: „Lepo vreme je bilo. Primaham jo mimo poštarja. Vidim uro na mizi. Tudi ona je šla. Pa sem si dejal: Zakaj ne bi šla oba?“